

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра права, психології та сучасних європейських мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

молодший бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору

2019

галузі знань

24 Сфера обслуговування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

241 Готельно-ресторанна справа

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Готельно-ресторанна справа

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Жукова Анна Ігорівна,
доцент кафедри права, психології та сучасних
європейських мов, кандидат філософських
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

20.11.2019 р.

підпис

А. І. Жукова
ініціали та прізвище

Керівник (гарант) освітньої
програми

Паньків Марія Михайлівна
завідувач кафедри туристичного та готельного
бізнесу, кандидат історичних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

20.11.2019 р.

підпис

М. М. Паньків
ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
кафедра права, психології та сучасних європейських мов

назва кафедри

протокол від 24.12.2019 р. № 7.

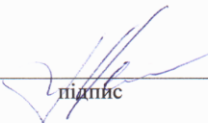
Зав. кафедри

підпис

М. М. Топоркова
ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 27.12.2019 р. № 6.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко
ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки молодших бакалаврів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів обсягу знань із вивчення структури та змісту спеціальних соціологічних теорій та сутності змісту соціологічних явищ і процесів у практичній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні концепції соціології, практичні навички проведення соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного життя людини в суспільстві.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальної дисципліни «Філософія».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- категорійний апарат соціології,
- основні етапи розвитку науки,
- поняття суспільства як соціальної системи,
- поняття особистості в соціології,
- сутність праці та управління в соціології:

вміти:

- застосовувати категоріальний апарат соціології в системі професійного навчання і практичної діяльності,
- здійснювати аналіз соціальної інформації,
- аналізувати зміст сучасного суспільного життя та соціокультурних процесів, соціальної ролі особистості та трудової діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Соціологія як наука

Місце і роль соціології в системі наук про суспільство. Предмет і об'єкт соціології. Функції, принципи, методи, категорії соціології, основні закони соціології. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, спеціальні соціологічні теорії, прикладна соціологія. Соціальні ролі, норми та цінності.

Тема 2. Історія становлення і розвитку соціології

Етапи розвитку і становлення соціології. Соціологічна теорія О. Конта: основні положення, методологія. Соціологічна теорія Г. Спенсера: основні положення, методологія. Наукові погляди К. Маркса, їх вплив на розвиток соціологічної думки. Соціологічний підхід до розуміння суспільства Е. Дюркгейма, суть його соціологізму та запропонованого ним соціологічного методу. Розуміюча соціологія М. Вебера, його теорія соціальної взаємодії. Структурний функціоналізм Т. Парсонса. Становлення та розвиток вітчизняної соціології. Соціологічні погляди С. Подолинського, М. Драгоманова і Ф. Вовка, М. Грушевського, Б. Кістяківського, С. Дністрянського, М. Туган-Барановського. Сучасний етап розвитку соціологічної науки.

Тема 3. Суспільство як соціальна система

Зміст поняття суспільство, його сутнісна характеристика. Системний підхід до вивчення суспільства в соціології. Базисні компоненти суспільного життя: соціальні процеси, взаємодії, відносини та зміни; соціальні спільноти та соціальні інститути; соціальний зв'язок і контроль. Сутнісні риси суспільства, проблема типологізації суспільств. Характерні риси і тенденції постіндустріального суспільства. Соціальна структура суспільства та її складові. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Соціальна взаємодія, соціальний контроль та соціальні відносини.

Тема 4. Соціологія особистості

Поняття особистості в соціології. Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин, її місце в системі соціальних зв'язків. Соціальна структура та типологія особистості. Процес соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта та виховання). Соціальна поведінка та фактори її формування. Соціальний статус і соціальна роль особистості, шляхи їх набуття. Рольовий набір і рольові конфлікти. Девіантна поведінка особистості, її причини та види.

Тема 5. Соціологія культури

Суть і структура культури. Основні елементи культури (цінності, норми, санкції), їх різновиди, фактори формування, взаємозв'язок. Функції культури. Поняття цивілізація, культура суспільства. Інтелектуальне, духовне життя суспільства. Закономірності культурного життя. Культура і свобода

суспільства. Особливості культурного процесу. Субкультури. Молодіжна субкультура. Сучасні проблеми взаємодії національних культур. Співвідношення соціології культури і соціології науки.

Тема 6. Соціологія праці і управління

Соціологічна сутність праці. Праця як базовий соціальний процес, її функції. Ставлення до праці. Мотивація трудової діяльності. Особливості мотивації в Україні. Соціальне управління в трудовій сфері, його функції. Складові системи соціального управління. Методи соціального управління. Самоуправління, його функції. Сутність поняття організація. Види організацій. Прямі і зворотні зв'язки. Форми зворотніх зв'язків. Сутність поняття організаційна культура. Роль керівника, його авторитет і лідерство в управлінні взаєминами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

[illegible]

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття		26						
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		26						
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		128						
	Усього годин		180						
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Соціологія як наука	Соціологія як наука	4			
Тема 2. Історія становлення і розвитку соціології	Історія становлення і розвитку соціології	6			
Тема 3. Суспільство як соціальна система	Суспільство як соціальна система	4			
Тема 4. Соціологія особистості	Соціологія особистості	4			
Тема 5. Соціологія культури	Соціологія культури	6			
Тема 6. Соціологія праці і управління	Соціологія праці і управління	2			
Усього		26			

Лекційний матеріал наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту:
<http://edu.htei.kh.ua/moodle/enrol/index.php?id=3830>

5.2. Теми семінарських занять

Теми дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Соціологія як наука	Функції, принципи, основні закони соціології.	4			
Тема 2. Історія становлення і розвитку соціології	Етапи розвитку і становлення соціології.	6			
Тема 3. Суспільство як соціальна система	Зміст поняття суспільство, його сутнісна характеристика.	4			
Тема 4. Соціологія особистості	Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин	4			
Тема 5. Соціологія культури	Суть і структура культури.	6			
Тема 6. Соціологія праці і управління	Соціальне управління в трудовій сфері	2			
Усього		26			

Завдання до семінарських занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <http://edu.htei.kh.ua/moodle/enrol/index.php?id=3830>

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Контрольна перевірка особистих знань.

Питання навчальної дисципліни, які пропонуються для самостійного вивчення:

Тема 1. Соціологія як наука

1. Функції, принципи, методи, категорії соціології, основні закони соціології.
2. Структура соціологічного знання

Тема 2. Історія становлення і розвитку соціології

1. Етапи розвитку і становлення соціології.
2. Становлення та розвиток вітчизняної соціології.
3. Сучасний етап розвитку соціологічної науки.

Тема 3. Суспільство як соціальна система

1. Базисні компоненти суспільного життя
2. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Соціальна взаємодія, соціальний контроль та соціальні відносини.

Тема 4. Соціологія особистості

1. Процес соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта та виховання).
2. Рольовий набір і рольові конфлікти.

Тема 5. Соціологія культури

1. Закономірності культурного життя.
2. Співвідношення соціології культури і соціології науки.

Тема 6. Соціологія праці і управління

1. Сутність поняття організаційна культура.
2. Мотивація трудової діяльності.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачені навчальним планом

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)							Підсумковий контроль	Сума
	Усього	у тому числі за темами							
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6		
2019/2020	60	10	10	10	10	10	10	40	100

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання на семінарських заняттях, поточне тестування, виконання контрольної аудиторної роботи;

Умовою допуску до підсумкового контролю є: 36 балів, виконання контрольної аудиторної роботи.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: **письмовий екзамен.**

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Курчаба Т. Б. Соціологія : навч.-метод. посіб. / Т. Б. Курчаба. – Львів : ПП Сорока Т. Б., 2015. – 183 с.
2. Лукашевич М. П Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій : підручник / М. П. Лукашевич, М .В. Туленков, Ю. І. Яковенко. – Київ : Каравела, 2018. – 544 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Жовновата В. О. Особливості соціальної структури українського суспільства: проблеми дослідження / В. О. Жовновата // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – 2016. – Випуск 10. – С. 124–132
4. Малиш Л. О. Класичні принципи та правила досліджень соціальної стратифікації / Л. О. Малиш // Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки. – 2017. – Т. 196. – С. 3-12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMA_s_2017_196_3.
5. Рудінська О. В. Сучасна структура та ефективність методів менеджменту / О. В. Рудінська, Н. І. Ленська // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2016. – Т. 15, вип. 2. – С. 105-122. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2016_15_2_9
6. Харун О. А. Класифікація методів управління трудовим потенціалом промислових підприємств / О. А. Харун // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – Вип. 10(2). – С. 121-125. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_10%282%29__29